

**CONSELLERIA DE MEDI AMBIENT, AGRICULTURA I PESCA. DIRECCIÓ GENERAL
D'EDUCACIÓ AMBIENTAL, QUALITAT AMBIENTAL I RESIDUS.**

GOVERN DE LES ILLES BALEARS

**AL·LEGACIONS I COMENTARIS AL AVANTPROJECTE DE LA LLEI DE RESIDUS I SÒLS
CONTAMINATS DE LES ILLES BALEARS**

A l'atenció de la Conselleria de Medi Ambient, Agricultura i Pesca (Direcció General d'Educació Ambiental, Qualitat Ambiental i Residus).

Hazel Morgan Brown, con NIE X0082185Y, en nom i representació, en qualitat de Presidenta de l'associació Amics de la Terra Balears, amb CIF: G07479397 i domicili a efectes de notificació al Carrer Metge Villangomez Ferrer, 6, Eivissa Ciutat 07800 PRESENTA per a la vostra consideració les següents consideracions i al·legacions a l'Avantprojecte de Llei de Residus i sòls contaminats de les Illes Balears.

1. CONSIDERACIONS GENERALS

L'avantprojecte de Llei actualment en exposició pública és per Amics de la Terra Balears un pas important en el camí adequat per al tractament dels residus en les Illes Balears. Les mesures proposades no compleixen només amb la legislació actual estatal i europea, sinó va més enllà, avançant les propostes que actualment es debaten a nivell europea, tant en l'àmbit de tractament de residus com en el de l'economia circular.

No obstant això, hi ha alguns punts que ens preocupen per la seva falta de concreció i uns altres perquè considerem que queden curts en els seus objectius.

A més, l'avantprojecte solament considera per damunt l'impacte que la gestió i tractament dels residus té en la producció d'emissions de gasos d'efecte hivernacle.

La nova Llei de Canvi Climàtic, al punt de sortir a exposició pública, fa molt èmfasi en les emissions provocades per cada sector i la gestió i tractament de residus produeixen gran quantitat d'emissions entre transport i tractaments.

Ens felicitem per la incorporació de diverses de les nostres propostes presentades als esborranys anteriors, tals com l'Art. 2 b., amb la incorporació de l'obligació de preparació per a la reutilització i el reciclatge del 50% en pes "de cada fracció", i la prohibició de la importació de residus per cremar a les Illes, cosa que els esborranys anteriors deixava a l'aire o per als Consells insulars. També és positiva la proposta d'establir l'Agència de Residus de les Illes Balears, l'Oficina de Prevenció i els Fons de Prevenció de Residus.

2. AL·LEGACIONS

Art. 2 f. Reduir fins al 50% el malbaratament alimentari per a l'any 2030 en relació amb el 2020.

Proposam afegir els dos punts següents:

Elaborar un estudi de la situació actual pel que fa al malbaratament alimentari per comptar amb una base estadística de 2020 per anar fent seguiment dels possibles avanços.

Elaborar una estratègia per reduir el malbaratament alimentari per a l'any 2030.

Art. 2. punt 6 prohibeix l'eliminació en abocador i la valorització energètica dels residus recollits separadament.

En la nostra opinió la metanització està considerada com una forma de valorització energètica segons la llei de residus estatal i la directiva europea.

Entenem que la matèria orgànica recollida selectivament s'hauria d'aprofitar mitjançant l'elaboració directa de compost, sense cap aprofitament o tractament, (com la metanització) durant el procés, així es respecta la jerarquia establerta per al tractament de residus i a més, es produeix un adob de més qualitat. Així, es considera una prioritat comptar amb compost de bona qualitat per millorar la qualitat del sòl en parcs i jardins municipals i per a usos agraris. A més, l'agricultura ecològica està creixent a les Illes Balears i el compost produït amb fangs de depurador no serveix per a l'agricultura ecològica i en aquests moments, no hi ha suficient adob ecològic produït a les Illes. No té molt sentit aconseguir una recollida de qualitat amb pocs impropis i després aplicar la metanització en planta centralitzada que dona lloc a un compost de menys qualitat i no apte per l'agricultura ecològica. Ja està estudiat que la matèria orgànica recollida selectivament, sobre tot amb el mètode porta a porta, té molt menys impropis.

Art. 5 punt 2. Determinacions generals.

La gestió dels residus ha d'estar regida pels principis de precaució i sostenibilitat en l'àmbit de la protecció mediambiental, de proximitat, de la viabilitat tècnica i de la protecció dels recursos.

Proposam afegir després de la paraula "proximitat" el TEXT "de qui contamina paga"

Art. 12 d.

Consideram molt positiu que els municipis poden posar en marxa entre les seves competències el tractament de la fracció orgànica, evitant així el transport de materials i els consums i les emissions que se'n deriven.

Consideram que no s'ha de limitar aquesta possibilitat només als ajuntaments, sinó, s'hauria d'obrir aquesta possibilitat a les empreses, pagesos i col·lectius, que tenen capacitat i voluntat de fer-compost localment en planta petita.

Proposam modificar el text d'article per el següent:

Com a servei no obligatori, el compostatge i la preparació per a la reutilització de la fracció orgànica dels residus municipals, sempre que el municipi, sol o associat, **AFEGIR EL TEXT “empresa privada, agricultor o col·lectiu”**, disposi dels mitjans tècnics i humans que en garanteixen el millor tractament i s'evitin, per tal de donar resposta als principis bàsics de l'economia circular, els desplaçaments per transport de materials i els consums i les emissions que se'n deriven.

Consideram que aquest article corre el risc de ser inaplicable si es manté la Disposició Transitòria Primera punt 4: *“l'aplicació de la disposició prevista en l'apartat ha de ser efectiva mentre no trenqui l'equilibri econòmic o financer de les concessions administratives vigents”*

Art. 19 punt 1. La ubicació de les infraestructures necessàries ha d'atendre criteris d'autosuficiència, proximitat i deslocalització. Mantenim la nostra al·legació presentada en ocasions anteriors per a que es substitueixi la paraula “deslocalització” per a “descentralització” o bé, que s'expliqui la definició de “deslocalització” a l'article 4 de definicions.

Art. 20 punt 1 Programes municipals de prevenció i gestió de residus municipals.

Proposam modificar el text i que els municipis tinguin **l'obligació** d'elaborar programes municipals de prevenció i de gestió de residus municipals i no només “poden elaborar programes de prevenció etc.” tal com està el text actual.

Art. 21. Comissió de residus de les Illes Balears.

Es proposa incorporar a la comissió de residus de les Illes Balears com òrgan consultiu i participatiu competent en matèria de planificació i gestió de residus, a entitats representants de la ciutadania balear tals com entitats de consumidors i entitats ambientals sense ànim de lucre.

Art. 23. Mesures de prevenció, reutilització i disminució de la condició de perillositat

Punt 1 b) Fomentar la implantació de sistemes que promoguin activitats de reutilització, especialment respecte als residus d'aparells elèctrics i electrònics, roba i mobles.

Proposam canviar el text anterior pel TEXT següent: Fomentar la implantació de sistemes i **iniciatives i/o sistemes de bonificació econòmica** que promoguin activitats de **reparació** i reutilització, especialment respecte als residus d'aparells elèctrics i electrònics, roba i mobles.

Art. 26. Es proposa incorporar mesures concretes de reducció de malbaratament, com a mínim en sectors com l'agricultura i la distribució. Caldria que el Govern balear regulés mitjançant aquesta Llei l'obligació de tots els agents del cicle alimentari de reportar la quantitat d'aliments que es desaprofiten i que a la vegada s'expliqui com s'han obtingut aquestes dades.

Article 28. Altres sistemes de gestió de residus

Apartat 3: Considerem que la implantació dels sistemes de dipòsit i retorn haurien de constituir una prioritat, sobre tot considerant el greu problema i impactes negatius a la fauna i flora del mar mediterrani, causats per l'abandonament d'envasos de begudes. Com destinacions turístiques, amb l'ambició de ser conegudes com illes d'alta categoria en relació als seus valors

ambientals, cal donar coherència a aquest propòsit de qualitat ambiental i respecte per al entorn amb millores substancials en la gestió de residus.

Així, defensem que no es deixi la seva implantació per als Consell Insulars de cada illa, sinó que sigui al nivell autonòmic i que el Govern de les illes donin suport econòmic i estratègic als Consells Insulars per a la seva implantació, gestió i infraestructures associades.

Per aquesta raó, es proposa **ELIMINAR l'Apartat 3 i substituir-ho** pel següent text:

Apartat 3.- El sistema de dipòsit, devolució i retorn garantirà la devolució de les quantitats dipositades i el retorn del producte per a la seva reutilització o del residu per al seu tractament, en aplicació de la responsabilitat ampliada del productor. Això, amb la finalitat de promoure la prevenció i millorar la reutilització, el reciclatge d'alta qualitat, la valorització material dels residus d'envasos i la reducció dels impactes ambientals a l'entorn natural.

Aquest sistema de dipòsit serà operat per un gestor autoritzat a tal efecte, si bé es pot gestionar directa o indirectament pels Consells Insulars en el cas de declarar-se servei públic.

Art. 49 Trasllet de residus

Punt 1. Considerem que la prohibició de la importació de residus per tractar o incinerar a les Illes Balears ha de incloure també les infraestructures privades.

Proposam que el punt 1 quedi així:

Des de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, queda prohibida la importació de residus en destinació a plantes de tractament públiques i/o privades en el territori de les Illes Balears.

Punt 2. Els trasllats de residus entre comunitats autònomes que tinguin com a origen o destinació el territori de les Illes Balears s'han de regular per les disposicions contingudes en la legislació bàsica estatal i en la forma que determini el ministeri competent en matèria de medi ambient, i ha de quedar garantit el compliment d'objectius.

Proposam AFEGIR "i no implica l'ampliació d'infraestructures de tractament actuals"

Arts. 52 i 53. Valorització de residus de construcció i demolició en pedreres i espais degradats.

Consideram que el depòsit de residus de construcció i demolició en pedreres no es pot considerar com a "valorització". **Proposam** reformular el text dels articles 52 i 53 per modificar "valorització" per un altre terme més adequat.

Art. 53. Valorització en pedreres sense pla de restauració i en espais degradats.

Proposam eliminar la menció de "espais degradats" i només usar el terme de "pedreres" en tot el article.

Hi ha moltes pedreres per restaurar i hauria de constituir una prioritat la seva restauració per qüestions ambientals i paisatgístic que per al dipòsit de residus inerts de construcció. Considerem que la inclusió d'espais degradats en aquest article pot donar motiu a una

recuperació inadequada de l'espai que en tot cas pot ser recuperat al seu estat natural sense usar residus de construcció.

Art. 69. Transparència, accés a la informació i participació:

Punt 2. Proposam afegir el següent TEXT referent a la transparència econòmica:

Les empreses com a TIRME i/o les UTE que gestionen els residus domèstics, sanitàries i perilloses etc. a les Illes Balears, tindran l'obligació de presentar anualment un resum dels seus beneficis/pèrdues, que serà públic i fàcil d'entendre per part dels ciutadans que paguen aquest servei mitjançant les taxes municipals.

Proposam afegir un article que tracti la incidència de la gestió dels residus i el canvi climàtic en els següents termes

Article nou: La gestió dels residus té una gran incidència en la producció d'emissions tant en el seu transport com en el procés de transformació i eliminació. Els Consells insulars han d'incloure en els seus plans de gestió de residus, la necessitat de calcular la producció d'emissions de gasos d'efecte hivernacle relacionats amb la gestió dels residus i plans de reducció i seguiment dels resultats anualment.

Disposició transitòria primera, Planificació: punt 4.

Consideram que aquesta disposició transitòria que fa referència a **Article 12, Competències dels municipis: apartat d)*** podria suposar un atemptat contra el lliure comerç, i a més, podria impedir la posada en marxa de sistemes de tractament de matèria orgànica que produeix compost d'alta qualitat per part del municipis i/o particulars.

A més, la disposició transitòria vulnera i deixa sense sentit **l'article 2, punt 5**, d'aquesta llei que determina que *"es obligatòria per als ens locals de les Illes Balears la recollida diferenciada de matèria orgànica compostable (fracció orgànica dels residus domèstics) i poda..."*

Entenem que és prioritari, tal i com deixa clar en **l'EXPOSICIÓ DE MOTIUS:** *"L'aprofitament d'aquesta fracció, compost en potencia, no només és importantíssim pel que fa als objectius, sinó també per a la imprescindible recuperació de sol fèrtil, perdut a causa de la desertificació provocada pel canvi climàtic".*

Proposam eliminar la Disposició transitòria primera: punt 4, perquè suposa una incoherència i no respon als objectius i previsions d'aquesta llei.

Signat:

HAZEL MORGAN

Presidenta AMICS DE LA TERRA BALEARS

Eivissa, 2 de març de 2018